

สารบัญ

๑. เสียงหัวเราะของคนบ้า	๑๗
๒. ตัวตึง	๒๕
๓. เต็มคาราเบล	๓๑
๔. ท้องทิพย์	๓๗
๕. แดดดีกับสีโอรส	๔๕
๖. “อดีตแฟนเก่า” คือใคร?	๔๙
๗. “ซิคโก้” ไม่ใช่ “ซิคเก้น”	๕๓
๘. ลีนสุดทางเพื่อน	๕๙
๙. เงินเยี่ยวยา?	๖๓
๑๐. ไม่มีใครเก่งเท่าแม่เธอแล้ว	๖๙
๑๑. โดนตั้มยังมีรู...	๗๕
๑๒. เสียงสองเสียงสาม	๗๙
๑๓. กะโหลกกะลา(แลนด์)	๘๕
๑๔. ชอบคุณนะ!	๘๙
๑๕. เด็กเอ๋ยเด็ก	๙๒
๑๖. มวยดารา	๙๕
๑๗. ซึ่ซ่ากะหล่ำปลี	๙๙
๑๘. ยอ อวย สวยตะโกน	๑๐๕
๑๙. วิวรุ่น y2k	๑๑๓
๒๐. คือดีเยี่ยม	๑๑๕
๒๑. ภัยความมั่น	๑๑๘
๒๒. หยุ่มหัว	๑๒๓
๒๓. กรรมหนัก!	๑๒๗
๒๔. กระโปรง กระเปาะง กระเปง	๑๓๑
๒๕. คนที่ “ซื่อ” ขนาดนี้เป็นของคุณนะ	๑๓๕
๒๖. จะมาเป็น “หมอ” เหมือนกันไม่ได้	๑๓๗

๒๗. จะแล้วใหม่	๑๔๐
๒๘. ขนแขนสแตนดี้อัป	๑๔๓
๒๙. สุดดีงกระดิงแมว	๑๔๙
๓๐. ไม่พูดเยอะ...เจ็บคอ	๑๕๓
๓๑. พักก่อน...	๑๕๙
๓๒. เซ็งเบ็ด	๑๖๕
๓๓. “เซิน” ไว้ก่อน...	๑๖๘
๓๔. ตัวแม่ ตัวम्म ตัวมารดา	๑๗๐
๓๕. ชิงกี “รา” ซ่ากี “แรง”	๑๗๓
๓๖. วัตถุ	๑๗๕
๓๗. ไม่ซ้าหน้า	๑๗๗
๓๘. รักไม่ยอมเปลี่ยนแปลง	๑๘๑
๓๙. เป็ด	๑๘๕
๔๐. เรื่องทราวมๆ	๑๘๙
๔๑. ลำไย	๑๙๕
๔๒. ...ก็โหมง?	๑๙๙
๔๓. แคคนเดียว	๒๐๕
๔๔. โดนตกเต็มๆ	๒๑๑
๔๕. ทำถึงมาก	๒๑๔
๔๖. อบอุ่นดั่งไมโครเวฟ	๒๑๗
๔๗. จริงใจไม่เม็ดเยอะ	๒๒๓
๔๘. เทลที่สร้าง ร้างที่เป็น	๒๒๗
๔๙. เฮี้ยแกร...หยุดดี!	๒๓๑
๕๐. อย่าหาทำ	๒๓๗
ดัชนี	๒๔๐
บรรณานุกรม	๒๔๔
ประวัติและผลงาน	๒๕๕

๑

เสียงหัวเราะของคนบ้า

“หัว” “หัวร่อ” หรือ “หัวเราะ”

หมายถึงเปล่งเสียงแสดงความขบขัน ดีใจ ชอบใจ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

“...มหาเศรษฐีศรัทธาราชาสุพามณีนัน บัดเข้าบุญเข้าบาริ บัดหัวบัดให้
บัดได้บัดเสีย บัดได้สุขบัดได้ทุกข์ เวียนลับกลับไปมา...”

(จาร์กัณฑ์ศรีชุม)

“...หัวก้านฝังเข้าไปในดุนั้นย้อมเงินเลทองงามนักหนา เมื่อแลเห็นปาน
ตั้งดุนั้นรู้หัว...”

(ไตรภูมิพระร่วง)

“...เมื่อข้าพีธี ฟังทั้งใจจาง คำหมิ่นบาง ปูนหัวว้าไป...”

(คร่าวสี่บทและคำจ่มของพระยาพรหมโวหาร)

ใช้เข้าคู่กับคำ “หัวให้” เป็น “หัวเราะหัวให้” ก็มี
ใช้ว่า “หัวว” “หัววรอ” หรือ “หัววเราะ” ก็มี เช่น

เที่ยวเล่นปนเกษมสุข
เร่ร่ำผายผาดผั่ง

แสนลึงสนุกปลุกใจหวัง
หัววกรีนขึ้นชมไพร
(กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง)

ยิ้มยิ้มแ้มแ้ม หัววหัวว
ไปห้าไปห้าบนรอน

ครูปคร่าเอาตัว
(คำฉันท์สรรเสริญพระเกียรติ
สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงปราสาททอง)

เกรียงจามสามผาดพื้น
หัววรอององัน
สองเท่าเค่าถามผั้น
พยักน่าว่าเมื่อข้า

ยีนหัน
ง่วงงำ
ผินซีก อีกลเฮ
ซบน้อยคอยฟัง
(โคลงนิราศสุพรรณ)

“...ทำแปลกแปลกแขกผาหรั่งทั้งเจ้าเงาะ หน้าหัววเราะรูปร่างคิ้วคางขัน...”
(รำพันพิลาป)

ศาสตราจารย์ ดร. ดวงมน จิตรจำนงค์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กรุณาให้ความรู้ว่า

คำ “หัวว” พยัญชนะต้นแต่ก่อนเป็นเสียง /hv/ ไม่ใช่ /h/

“หัวว” จึงไม่ใช่คำพ้องเสียงกับ “หัว”

ส่วน “เราะ” เป็นหน่วยคำอิสระ แต่ก่อนคือ “รอ”

“เราะ” ในคำว่าหัวเราะ จึงไม่ใช่คำเดียวกับ “เราะ” ที่หมายถึงเอาออก

ขณะที่ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. กุสุมา รัชชเมณี ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ได้กรุณาตั้งข้อสังเกตว่า

“ห้วงร่อ” กับ “ห้วงเราะ” บางบริบทดูเหมือนไม่ใช่แทนกัน

เช่น เราใช้ “ห้วงร่อริก” ไม่ใช่ “ห้วงเราะริก”

ก็มีความเห็นว่าเมื่อพิจารณาจากเสียงแล้ว

“ห้วงร่อ” จะรวนและต่อเนื่องกว่า “ห้วงเราะ”

ทั้งตั้งคำถามต่อไปอีกว่าคำใดเก่ากว่ากัน

“ห้วงร่อ” มาเป็น “ห้วงเราะ” หรือ “ห้วงเราะ” มาเป็น “ห้วงร่อ”

อนุสนธิจากประเด็นดังกล่าว รองศาสตราจารย์ ดร. อาทิตย์ ชีรวณิชย์กุล คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ช่วยไขคำตอบว่า

“ห้วงร่อ” น่าจะเป็นคำซ้อนระหว่าง “ห้วง” กับ “ร่อ”

และสันนิษฐานว่า “ห้วงร่อ” มาก่อน “ห้วงเราะ”

นอกจากนี้ รองศาสตราจารย์เรณู วิชาติศิลป์ ยังกรุณาอธิบายเรื่องที่มาของคำ “ห้วงร่อ” โดยเทียบกับภาษาล้านนาว่า

“ห้วงร่อ” ประกอบได้ด้วยคำ “ห้วง” กับ “ร่อ”

คำว่า “ห้วงร่อ” ควรหมายถึงห้วงเราะกับใครสักคนหรือหลายคน

ไม่ใช่ห้วงเราะคนเดียว กับดินฟ้าอากาศ หรือกับไมโครโฟน

ในภาษาไทย-ล้านนา มีคำว่า ห้วงร่อ ผินหน้าร่อ (หันหน้าเข้าหากัน) ปากร่อ (สนทนา คู่กัน) ฯลฯ

พจนานุกรมล้านนา-ไทย ฉบับแม่ฟ้าหลวง ให้ความหมาย “ร่อ” ว่าเป็นคำวิเศษณ์

หมายถึงด้วย ซึ่งกันและกัน ผินหน้าเข้าหากัน ร่อ จรด ไกล

ปรากฏหลักฐานในวรรณคดี ดังตัวอย่าง

สองศรีเสาวภาคย์ได้
ถนัดตั้งพระภูบาล
คือสุริยส่องบัวบาน
เกรงเกลือกเยียวความ

ฟังสาร
จักเต้า
สรด^{ร่อ} กันนา
เร้า^{ร่ว}รู่ฤดี
(ลิลิตพระลอ)

พระลอบดบได้
สองนาฏตกใจกลัว
พระพักตร์ดุจดวงบัว
เผยม่านแพรพรรณวัง

ซิกหัว
สตั้ง
บาน^{ร่อ} กันนา
ออกให้เห็นองค์
(ลิลิตพระลอ)

ดอกบัวจับบัวบินสม
ชะแซ่ชะซ้อ^{ร่อ}กัน

คู่เคล้าคลึงชม
(ประชุมคำพากย์รามเกียรติ์
ภาค ๒ ตอนลีดาหาย)

“ร่อ” เสียงกร่อนไปเป็น “เราะ”
ต่อมาหาความหมายให้เข้ากับ “หัว” ไม่ได้
คำนี้จึงกลายเป็นคำเดี่ยว มีสองพยางค์ไป
วรรณคดีมักใช้ว่า “สรวล” หรือ “สำรวล” ก็มี เช่น

ครานี้ฤๅแพ้แก่มาณพอัน มาแขกในกาลวัน
นี้หน้า^{ร่ว}สรวล

(กาพย์ห่อโคลง)

อย่าเตีรทัตมาลา
จิบพกพลาขานคำ

เสยเกศาบคอรทำ
สะกิดเพือ่นสำรวสพลาข
(กฤษณาสนนึ่งคำจันท์)

“หัวเราะหึๆ” หมายถึงหัวเราะไม่ดังนัก
“กึกกัก” “หัวเราะกึก” “หัวเราะกึกกัก” “คิกคัก” “หัวเราะคิก” หรือ “หัวเราะคิกคัก” หมายถึงหัวเราะเบาๆ
โบราณใช้ “หัวเราะขิก” หรือ “ขิกหัว” ก็มี เช่น

กลางคีนบั้นรูปหัวเราะขิก แล้วหยิบหยิกบิบบีมเอล้าได้
บั้นแล้บั้นเล้าเผ้าริกไป เอานั่นนึ่งบี้ไล้ให้ครบครัน
(เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน)

แม่จักปักเก็บ ตัดเลื้อจจะเย็บ เนินช้ำเป็นปี
ยกไนม่าตั้ง นึ่งกุ่มล้าลี ไ่มชักล้ากที่ นึ่งขิกขิกหัว
(กฤษณาสนนึ่งคำจันท์ ฉบับกรุงธนบุรี)

ถ้ายิ้มเกมหัวเราะเบาๆ เรียก “ยิ้มหัว” ดังตัวอย่าง

เมียขุนนางบั้งพาพวกเมียน้อย ต่างคนมาคอยจะดูหัว
ทำขม้ายชายตาเล่นตัว ตัดจรีตยิ้มหัวเป็นท่วงที
(บทละครเรื่องอิเหนา รัชกาลที่ ๒)

“ระเบิดเสียงหัวเราะ” หมายถึงอยู่ๆ ก็หัวเราะเสียงดังขึ้นมา
“หัวเราะลั่น” หมายถึงหัวเราะเสียงดังมาก
“หัวเราะร่า” หมายถึงหัวเราะอย่างเบิกบานเต็มที่

“หัวเราะร่วน” หมายถึงหัวเราะติดต่อกัน
“หัวเราะอ่อย” หมายถึงหัวเราะอย่างถึงอกถึงใจมาก
“หัวเราะเอ๊ก” หรือ “หัวเราะเอ๊กอ้าก” หมายถึงหัวเราะลงลูกคอ
“หัวเราะลงลูกคอ” หมายถึงหัวเราะอย่างมีเสียงดังลงลำคอเป็นพึกๆ
“หัวเราะก้าก” หรือ “หัวเราะก้าก” หมายถึงหัวเราะเสียงดัง
“หัวเราะก้ากๆ” หรือ “หัวเราะก้ากใหญ่” ก็ว่า
“ปล่อยก้าก” หรือ “ปล่อยก้าก” หมายถึงหัวเราะเสียงดังอย่างยังไม่อยู่
“หัวเราะใหญ่” หมายถึงหัวเราะอย่างเต็มที่
“หัวเราะยกใหญ่” หรือ “หัวเราะเป็นการใหญ่” ก็ว่า
“หัวเราะงอ” หมายถึงหัวเราะมากจนตัวงอ ดังตัวอย่าง

“...เหงึ่เจียว่าข้าพเจ้าอธิบายได้ พุดแล้วเหงึ่เจียก็ไม่ออกเสียงพุดอีก
หัวเราะงอไปพึกใหญ่...”

(ไซอิ๋ว)

“หัวเราะงอหาย” หรือ “หัวร่องอหาย” หมายถึงหัวเราะมากจนเสียงเงียบหาย
ไป
“หัวเราะงอน” หรือ “หัวร่องอน” หมายถึงหัวเราะมากจนตัวงอหนึ่งเชิงไป
“หัวเราะท้อดตัดท้องแข็ง” หมายถึงหัวเราะมากจนหน้าท้องตึงแข็งเกร็ง
“หัวเราะกระชกกระชี่” “หัวเราะกระชี่กระชก” “หัวเราะชกชี่” “หัวเราะต่อ
กระชก” หรือ “หัวร่อต่อกระชก” หมายถึงหัวเราะเย้าหยอกกันอย่างสนิสนม
“หัวร่อริก” หรือ “หัวเราะระริกระรี่” หมายถึงหัวเราะแบบดัดจริต
“หัวเราะครึ่น” หมายถึงหัวเราะพร้อมๆ กัน
“หัวเราะเกรียวกราว” หมายถึงหัวเราะกันเสียงดังเอ็ดอึง
“หัวเราะกึกๆ” หมายถึงพยายามหัวเราะอยู่ในลำคอ
“หัวเราะฝืดๆ” “หัวเราะเฟื่อนๆ” หรือ “หัวเราะเหะๆ” หมายถึงหัวเราะอย่าง
ไม่สบายใจ

“เค้นหัวเราะ” หมายถึงฝืนหัวเราะ

“แค้นหัวเราะ” หมายถึงพยายามจะหัวเราะ

“กลั้วหัวเราะ” หมายถึงพยายามจะไม่หัวเราะ

“กลั้วหัวเราะ” หมายถึงแกล้มหัวเราะ เช่น พุดกลั้วหัวเราะ

“ทำเป็นหัวเราะ” หมายถึงแสร้งหัวเราะ

“พากันหัวเราะ” หมายถึงร่วมหัวเราะไปด้วยกัน

“อดหัวเราะไม่ได้” หมายถึงไม่สามารถบังคับใจไม่ให้หัวเราะ

“หัวเราะน้อยๆ” หมายถึงหัวเราะเป็นเชิงเยาะ

“หัวเราะเยาะ” หมายถึงหัวเราะเพื่อเยาะเย้ยให้เจ็บใจ

“ซัน” หมายถึงหัวเราะ นี้ก็อยากหัวเราะ น่าหัวเราะ หรือชวนหัวเราะ
เรื่องที่ชวนหัวเราะ เรียก “ซำซัน”

คนที่รู้สึกซันหรือหัวเราะได้ยาก เรียก “เส้นลึก”

คนที่รู้สึกซันหรือหัวเราะได้ง่าย เรียก “เส้นตื้น”

โดยธรรมชาติมนุษย์จะหัวเราะเมื่อมีเรื่องชวนซันชวนขำ

แต่หากใครหัวเราะให้แก่คติฆาตกรรมสะท้อนขวัญชวนหัวนั้นผวา

เขาสมควรถูกมหาชนประณามตราหน้าว่าเป็นคนใจดำอำมหิต

คนดี ๆ ใครเขาจะทำกัน

มีแต่คนบ้าเท่านั้นทำได้

๒

ตัวตั้ง

“ตั้ง” หนึ่งหมายถึงไม่หย่อน เช่น เชือกตั้ง น่องตั้ง

“ตั้ง” หนึ่งหมายถึงไม่ยืดหยุ่น เช่น ระเบียบตั้ง

“ตั้ง” หนึ่งหมายถึงค่อนข้างคับ เช่น เลื่อตั้ง

“ตั้ง” หนึ่งหมายถึงมีท่าทีโกรธเคือง เช่น หมุ่นตั้งไป

ตั้งหรือแน่น เรียก “คัด” เช่น จมูกคัด นมคัด

ตั้งหรือแน่นเกินไป เรียก “ตั้ง” เช่น รััดตั้ง คับตั้ง

ตั้งมากจนเกือบจะปริหรือขาด เรียก “ตั้งเปรี๊ยะ”

ใกล้จะถึงขั้นแตกหัก เรียก “ตั้งเครียด” เช่น สถานการณ์ตั้งเครียด

รู้สึกตั้งเนื้อตั้งตัว เรียก “ครั่น” “ครั่นตัว” หรือ “ครั่นเนื้อครั่นตัว”

มีเนื้ออูมแน่นตั้ง เรียก “เต่ง” เช่น นมเต่ง มะม่วงเต่ง

มีเนื้ออวบเต่งตั้ง เรียก “เคร่ง” เช่น นมเคร่ง ตั้งตัวอย่าง

ชมป่าอ่างามผาย

นมเคร่งเต่งทั้งสอง

อกหมายราบปราบกดานทอง

คือบงกชสดดอกขาว

...

ชมกายผายบำเจ้า	ชายปอง
ทรวงราบปราบกदानทอง	เรียบร้อย
นมเคร่ง เต่งเต้าสอง	เคียงคู่
คือบงกชสดน้อย	เต่งตั้งดวงขา

(กาพย์ห่อโคลงนิราศธารโศก)

“เคร่งครัด” หมายถึงเปล่งปลั่ง เต่งตึง ดังตัวอย่าง

พิศปรางยิ่งปรางมณีรัตน์	ปลั่งเปล่ง เคร่งครัด ทั้งสองข้าง
พิศกรรณงามกลอุบลบาง	ฟ่างเพียงกลีบบุษบากร

(บทละครเรื่องพระศรีเมือง)

“ครัดเคร่ง” ก็ว่า ดังตัวอย่าง

ดั่งดวงจันทร์วันเพ็ญเปล่งจรัส	เป็นนวลผัดผิวฉวีไม่มีหมอง
พระเต้าตั้งดั่งดอกปทุมทอง	ดูชาวผ่อง ครัดเคร่ง เต่งอุรา

(สิงห์ไกรภพ)

“บึ้งตึง” หมายถึงหน้าถมึงทึงเพราะโกรธ เป็นต้น

“มีนตึง” หมายถึงแสดงอาการว่าขุ่นเคือง ไม่พูดด้วย ไม่มองหน้า

“ลมตึง” หมายถึงลมพัดแรง ดังตัวอย่าง

จึ่งนายทำนายหัวตัวสันหัด	ให้รีบจัดสายระยางสองข้างซึ่ง
ถอนสมอช้อไบ๋ใส่อรกริ่ง	พอ ลมตึง ติดไบ๋ก็โคลคลา

(นิราศธารกลาง)

“เส้นตึง” หมายถึงอาการที่กล้ามเนื้อตึงเกิดจากเลือดลมเดินไม่สะดวก เป็นต้น

“หน้าตึง” หนึ่งในหมายถึงมีสีหน้าเครียดหรือขุ่นเคือง ดังตัวอย่าง

“...ขงแบ้งไต้ยนิษฐว่าดั่งนั้นก็ไกรธหน้าตั้งขึ้น...”

(สามก๊ก)

“หน้าตั้ง” หนึ่งหมายถึงอาการที่หน้าตั้งๆ เพราะเริ่มเมา ดั่งตัวอย่าง

เมียน้อยเจ้าภาษิมี่ไซ่ซั่ว

หน้าเป็นเล่นตัวจนผัวหึง

พวกกินเหล้าเมาหน้าตั้ง

ปากโป้งโพงอึ้งอวดตน

(บทละครเรื่องอิเหนา รัชกาลที่ ๒)

“หูตั้ง” หมายถึงฟังอะไรไม่ใคร่ได้ยิน

ทำให้ตั้ง เรียก “ซิ่ง” เช่น ซิ่งเชือก ซิ่งจอหนัง

โดยปริยายหมายถึงอาการคล้ายคลึงเช่นนั้น เช่น หน้าซิ่ง

ทำให้แน่นตั้ง เรียก “เขม็ง” เช่น เขม็งเกลียว

โดยปริยายหมายถึงเกิดความตั้งเครียดขึ้น เช่น สถานการณ์เขม็งเกลียวหนัก
ขึ้นทุกที

ทำให้แน่น ให้ตั้ง หรือให้เขม็งยิ่งขึ้น เรียก “กวด” เช่น กวดเชือก กวด
ผ้าปูที่นอน

ทำให้วิชาความรู้แน่นแม่นยำยิ่งขึ้น เรียก “กวดวิชา”

ทำให้ตั้งหรือให้แน่นด้วยวิธีหมุนกวดแรงเข้าไป เรียก “ขัน” เช่น ขันชะเาะ
ขันเกลียว

หมุนบิดให้เชือกควมรวมเป็นเส้นเขม็งขึ้น เรียก “ตีเกลียว” ดั่งตัวอย่าง

“...พระถังซัมจั๋งเห็นดั่งนั้นกลัวหมวกมงคลจะขาด จึงหยุดภาวนา แห่งเจีย
หายปวดศีรษะทันที จึงเอามือคลำดู สังกะตูดก็คล้ายแก้ด้ายที่ตีเกลียวรัด
แน่นอยู่ จึงเอามือจับกระซาก็ไม่หลุดไม่ขาด เพราะพระถังซัมจั๋งภาวนา
กระทำให้บันดาลมงคลติดอยู่ไม่หลุด...”

(ไซอิ๋ว)

ทำให้หน้าตึงโดยวิธีคล้ายกรรม เรียก “ตึงหน้า”

“ตึงมือ” หมายถึงมีเงินไม่พอใช้

ภาวะการณ์ที่ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจไม่เพียงพอกับความ
ต้องการ เรียก “เงินตึง” (tight money)

“ตึงตัว” หนึ่งหมายถึงลำตัวเหยียดตึง ดังตัวอย่าง

คาไม้จริงยิงตะปุดูให้มัน

โซ่ร้อยแห่ลงแกล้งสรรให้แน่นหนา

เอาอิฐหนุนกันโด่งโย่งหัวคา

ใส่ชื่อมือยื้อคร่าให้ตึงตัว

(เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน)

“ตึงตัว” หนึ่งหมายถึงรู้สึกตึงเนื้อตึงตัวเหมือนจะเป็นไข้ ดังตัวอย่าง

ให้ตึงตัวไปทั่วสารพวงค์

จิตใจเหมือนอย่างจะเป็นไข้

หยุดซ้ากัแล้วจะมากไป

จึงแข็งใจเข้ามาอัญชลี

(บทละครเรื่องอิเหนา รัชกาลที่ ๒)

โดยปริยายหมายถึงแก้ไขให้คลายความลำบากได้ยาก เช่น เศรษฐกิจอยู่ใน
ภาวะตึงตัว

“ตึงตัว” หนึ่งหมายถึงรู้สึกตึงเนื้อตึงตัวเพราะเมา ดังตัวอย่าง

“...คงหงเห็นภรรยาลูพุงามก็มีใจรัก พอเสพสุราเมาตึงตัวก็ทำท่วงที่
พูดจาหยอกเอนต่างๆ...”

(เลียดก๊ก)

“รวบตึง” ภาษาสแลงหมายถึงรวมเข้าไว้ด้วยกัน

“ตึง” หนึ่งภาษาสแลงหมายถึงมีความสามารถอดเยี่ยม เช่น โคตรตึง ตึงจัด
อย่างตึง

“ตัวตั้ง” ภาษาสแลงหมายถึงผู้มีความสามารถยอดเยี่ยม
หรือหมายถึงผู้มีความโดดเด่นเป็นพิเศษ
เช่น “ตัวตั้ง” ย่านลาดพร้าว ต่อยเสร็จกลับบ้านไม่พูดเยอะ
แม้จะมีกระแส “ตัวตั้งระยอง” แทรกเข้ามา แต่ประเด็นดราม่าของนักร้องยังคงเข้มข้น

นักร้องผู้ผันตนเป็นนักบุญคนนี้มีท่าทีที่ทำให้สังคมเกิดคำถาม
ว่าสะพานก็มีทำไม่เดินข้าม?
และที่อุตุส่าห์อาสาจะไปตะกายว่ายน้ำนั้นทำเพื่อใครกันแน่
เพราะธุรกิจ ในเอกสารเผยแพร่ที่มีมากถึง ๓๓ ภารกิจ
ล้วนเกี่ยวพันกับชีวิตผู้คนเกือบทั้งจังหวัด
ตั้งแต่เทศบาล ตำบล อำเภอ กู้ภัย ไฟฟ้า ประปา
สำนักงานพระพุทธศาสนา ทหาร ตำรวจ ตรวจคนเข้าเมือง ยันชมรมนก
เบ็ดหน้า

นางระบำ พระ แพทย์ พยาบาล อาหาร ที่พัก เวที พรหม ปะรำ และรถนำ
ขบวนอีกหลายคัน

สารพันจะรวบตั้งนั้นรวมเข้าเป็น “การะ” และ “รายจ่าย”
จนทำให้ถอดคิดสงสัยไม่ได้ว่า
ค่าจ้างงานกับเงินบริจาค
อย่างไรจะมากกว่ากัน
--งานไม่ใหญ่แฉะโน้

๓

เต็มคาราเบล

“เต็ม” หนึ่งหมายถึงไม่พร้อม เช่น น้ำเต็มโอ่ง ข้าวเต็มถัง
“เต็ม” หนึ่งหมายถึงมีอยู่ทั่วไป เช่น แม่ค้าเต็มตลาด โจรเต็มบ้านเต็มเมือง
“เต็ม” หนึ่งหมายถึงเปี่ยม เช่น เต็มฝั่ง เต็มตลิ่ง
“เต็ม” หนึ่งหมายถึงสุดกำลัง เช่น ตะโกนเต็มเสียง วิ่งเต็มฝีเท้า
“เต็ม” หนึ่งใช้ประกอบหน้ากริยา หมายความว่า เหนือไม่ไหว เช่น เต็มกิน
เต็มลื้อ ดังตัวอย่าง

ผู้ใดข้ามนทีสี่พันดรู

ก็ม้วยมรณเป็นเหยื่อแก่สัตว์สิ้น

แสนมหาพระยาครุขัยยังเต็มบิน จึงล่องสินธุถึงพิมานทอง

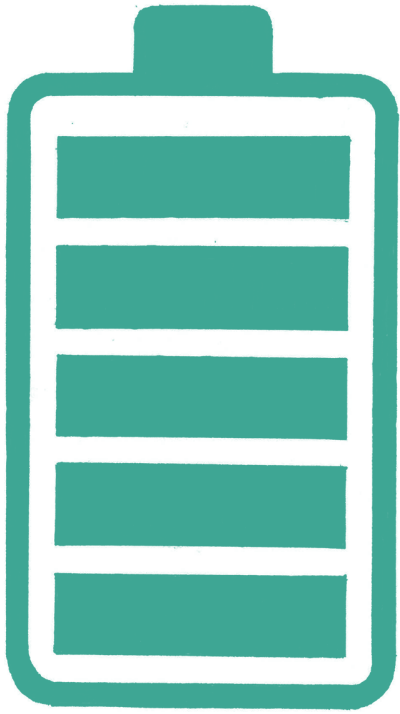
(กาภีกลอนสุภาพ)

“เต็มๆ” หมายถึงเต็มที่ โดยตรง เช่น งานนี้เขาเข้าไปเต็มๆ

“เต็มกำลัง” “เต็มกำลังความสามารถ” หรือ “เต็มสติ” หมายถึงใช้ความสามารถเต็มที่

“เต็มแก่” “เต็มทน” “เต็มที” หรือ “เต็มประดา” หมายถึงเหลือเกิน เหลือทน

“เต็มกลั้น” หมายถึงกลั้นเหนือไม่ไหว

“เต็มกลืน” หมายถึงอัดอั้นตันใจ

“เต็มแกน” หมายถึงขัดสนฝืดเคืองมาก เช่น หากินเต็มแกน

“เต็มคราบ” หมายถึงเต็มแทบจะล้นกระเพาะ [ใช้แก่กิริยากินหรืออิม]

“เต็มใจ” หรือ “เต็มอกเต็มใจ” หมายถึงมีน้ำใจไม่บกพร่อง ยินดีที่จะทำ

“เต็มดวง” หมายถึงมีแสงทั้งดวง เช่น เดือนเต็มดวง

“เต็มตัว” หนึ่งหมายถึงสุดกำลัง เช่น เรือเดินเครื่องเต็มตัว

“เต็มฝั้จกร” หรือ “เต็มลู่บ” ก็ว่า

“เต็มตัว” หนึ่งหมายถึงเต็มที เช่น เป็นหนุ่มเต็มตัว เป็นสาวเต็มตัว

“เต็มตัว” หนึ่งหมายถึงทั้งตัว เช่น ถ่ายรูปเต็มตัว

“เต็มตัว” หนึ่งหมายถึงทั่วตัว เช่น ฝนขึ้นเต็มตัว

“เต็มตา” หนึ่งใช้แก่กิริยานอน หมายความว่า นอนอิม เช่น นอนเต็มตา

“เต็มตา” หนึ่งใช้แก่กิริยาเห็น หมายความว่า เห็นชัด เห็นอยู่ต่อหน้า เช่น เห็นเต็มตา

“เต็มตื่น” หรือ “เต็มอิม” หมายถึงนอนหลับเต็มที่

“เต็มตื่น” หมายถึงดีใจหรือเสียใจจนพูดไม่ออก

“เต็มที” หนึ่งหมายถึงค่อนข้างไม่ดี เช่น ช่วงนี้เต็มทีคุณ

“เต็มที” หนึ่งหมายถึงเพียบหนัก เช่น อากาศเต็มที

“เต็มที” หนึ่งหมายถึงสุดกำลัง สุดความสามารถ สุดฝีมือ เช่น ทำเต็มที

“เต็มกำลัง” ก็ว่า

โบราณว่า “โกรด” หมายถึงเต็มที เต็มกำลัง ดังตัวอย่าง

“...แรงแม่ก็มาแห่งโหด ผอมเหมือนกวางโกรก**โกรด** วางแม่แก่แม่เถิด
นางไท...”

(บทละครครั้งกรุงเก่าเรื่องนางมโนห์รา)

“เต็มที” หนึ่งหมายถึงสมบูรณ์ตามขนาด เช่น โตเต็มที

“เต็มขนาด” ก็ว่า

“เต็มใบ” หมายถึงสมบูรณ์ เช่น ยุคประชาธิปไตยเต็มใบ

“เต็มประตู” หมายถึงทุกทาง ไม่มีทางเลี่ยง เช่น ผิดเต็มประตู

“เต็มปาก” ใช้ประกอบกับกริยาพูดหรือกล่าว หมายความว่า พูดได้อย่างไม่
กระดากปาก

บางทีก็ใช้ว่า “เต็มปากเต็มคอ” หรือ “เต็มปากเต็มคำ”

“เต็มเปา” หรือ “เต็มรั้ง” หมายถึงเต็มที่ เต็มแรง อย่างจ้ง

“เต็มเปี่ยม” หมายถึงเต็มถึงขอบ เต็มพอดี เต็มสมบูรณ์

“เต็มพิกัด” หมายถึงเต็มกำลัง

“เต็มมือ” หนึ่งหมายถึงมากจนเกือบล้นมือ เช่น มีงานเต็มมือ

“เต็มมือ” หนึ่งหมายถึงไหว้อย่างสนิทใจ

“เต็มเม็ดเต็มหน่วย” หมายถึงครบ ไม่ขาดตกบกพร่อง เช่น เก็บดอกเบ็ญได้
เต็มเม็ดเต็มหน่วย

“เต็มไม้เต็มมือ” หนึ่งหมายถึงสุดกำลังความสามารถ เช่น ทำงานให้เต็มไม้
เต็มมือ

“เต็มไม้เต็มมือ” หนึ่งหมายถึงสัมผัสเต็มที่ เช่น ตู๊กตาตัวอ้วน กอดได้เต็มไม้
เต็มมือ

“เต็มยศ” หมายถึงครบถ้วนตามชั้นยศ เช่น แต่งเครื่องแบบเต็มยศ

โดยปริยายหมายความว่า มากเต็มที่ เช่น เรียกชื่อเต็มยศ

“เต็มร้อย” หมายถึงเต็มที่ สมบูรณ์ ทั้งหมด เช่น เอาใจช่วยเต็มร้อย

“เต็มแรง” หมายถึงใช้แรงทั้งหมด

“เต็มหู” หรือ “เต็มสองหู” หมายถึงได้ยินได้ฟังมาเต็มที่ เช่น ได้ยินมาเต็มหู

“เต็มเหนี่ยว” หมายถึงเต็มแรง เต็มที่

“เต็มเหยียด” หนึ่งหมายถึงสุดฝีเท้า เช่น วิ่งเต็มเหยียด

“เต็มเหยียด” หนึ่งหมายถึงที่ติดต่อกันไปโดยไม่หยุดพัก เช่น สอน ๓ ชั่วโมง
เต็มเหยียด

“เต็มอก” หมายถึงทั้งหมด อย่างชัดเจน
รู้ความเป็นไปอย่างดี แต่ไม่อาจพูดออกมาได้ เรียก “รู้เต็มอก” หรือ “รู้อยู่เต็มอก”

“เต็มอัตรา” หมายถึงเต็มขนาดที่กำหนดไว้ เต็มตามกำหนด

“เต็มอัตราศึก” หมายถึงเต็มตามกำลังความสามารถ

...

“เต็มคาราเบล”

ออกเสียง /เต็มคาราเบ้ว/
ภาษาสแลงหมายถึงเต็มที่ เต็มเหนี่ยว สุดขีด

เฉพาะ “คาราเบล” ไม่มีความหมาย ใช้เป็นส่วนเสริมสร้อยกับ “เต็ม” เพื่อเน้นความรู้สึกและสื่ออารมณ์

ทำนองเดียวกับ “เต็มถัง” “เต็มแม็ก” “เต็มสูบ” “เต็มอัลบั้ม” “เต็มกราฟ” หรือ “เต็มเอเคอร์”

ใช้ประกอบกับอาการเมาเหล้าหรือสิ่งเสพติดที่ทำให้เมาชนิดอื่น

โดยปริยายใช้กับสถานการณ์อื่นเช่นนั้นด้วย เช่น พุ่มพูนเต็มคาราเบล โสดเต็มคาราเบล

ภาษา “สายตี” (ปาร์ตี) ไต่ระดับความเมาไว้ดังนี้

“กรึ่มๆ” “ตึ๋งๆ” หรือ “มีนๆ” หมายถึงเริ่มเมา

“เมา” หมายถึงมีอาการมึนเมา

“เมาปลิ้น” “เมาปรีบ” “เมาแประ” “เฆมามาย” “เฆมาเรื้อน” “เฆมาสะเงาะสะเงะ” “เฆมาหง่า” “เฆมาหย่าเป” “เฆมาหัวทิมบ่อ” “เฆมาหัวราน้ำ” “เฆมาแอ่” หรือ “เฆมาแอ่น” หมายถึงเฆมามาก

และขั้นสุดคือ “เต็มคาราเบล”

หมายถึงเฆมามากเฆมาจนกายของเก่า

และเมื่อเกิดอาการเฆมาค้างในตอนเช้า

ก็หลับตากลิ้นของเก่าเข้าไปอีกครั้ง

นั่นละคือต้นแบบตัวอย่าง
ของ “เต็มคาราแก้ว”

๔

ห้องทิพย์

“ห้อง” หนึ่งหมายถึงส่วนของร่างกายด้านหน้าตั้งแต่ลิ้นปี่จนถึงบริเวณ
ต้นขา

ส่วนบนของห้องที่เห็นกลมมน เรียก “หน้าห้อง”

ส่วนของห้องระหว่างสะดือกับหัวหน่าว เรียก “ห้องน้อย”

“ห้อง” หนึ่งหมายถึงครรภ์ เช่น พี่น้องร่วมห้อง

“ห้อง” หนึ่งหมายถึงพื้นที่หรือบริเวณที่กว้างใหญ่

เช่น ห้องน้ำ ห้องฟ้า ห้องทุ่ง ห้องไร่ ห้องนา ห้องถนน

“ห้อง” หนึ่งหมายถึงส่วนที่มีลักษณะโค้ง

เช่น ห้องแขน ห้องน่อง ห้องเรือ ห้องร้อง

“ห้อง” หนึ่งหมายถึงมีลูกอยู่ในห้อง

“มีห้อง” หรือ “มีห้องมีไส้” ก็ว่า

ภาษาเขียน ว่า “ตั้งครรภ์” หรือ “มีครรภ์”

ภาษาไม่เป็นทางการ ว่า “มีน้อง”

วรรณคดีใช้ “ครรภ์ภทร” หรือ “คัพภภทร” หมายถึงห้องที่มีลูก เช่น

โดยทางกลางป่าพงพี
ก็ทรงซึ่ง ครุโรทร

บัดนี้เหว

(พระราชพงศาวดารคำฉันท์)

สงสารทรมบังอร
ลำบากได้ยากเย็น

คัพโทรหนักลำเค็ญ

ต้องจำเอนประเพณี

(ไวพจน์ประพันธ์)

“ตั้งห้อง” หมายถึงเริ่มตั้งครุรภ
เรียกข่าวที่มีรวงอ่อนอยู่ในลำตัน ว่า “ข่าวตั้งห้อง”
“แพ้ห้อง” หมายถึงอาการที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อแรกตั้งครุรภ เช่น คลื่นเหียน
อาเจียน

ถ้าเกิดแก่ผู้เป็นสามี เรียก “แพ้ห้องแทนเมีย”

“ห้องสาว” หมายถึงมีครุรภครั้งแรก

“ห้องแรก” ก็ว่า

“ห้องอ่อนๆ” หมายถึงมีครุรภได้ไม่นาน

เรียกครุรภของหญิงที่มีลักษณะเล็ก ว่า “ห้องหมา”

เรียกครุรภของหญิงที่มีลักษณะใหญ่ผิดปกติ ว่า “ห้องหมู”

“ห้องแก่” หมายถึงมีครุรภใกล้คลอด

“ห้องโย้” ภาษปากหมายถึงมีครุรภแก่ ห้องใหญ่เห็นถนัด

“ห้องลม” หมายถึงตั้งครุรภแบบไม่มีตัวอ่อน หรือตัวอ่อนสลายไปตั้งแต่ต้น

“อุ้มห้อง” หมายถึงประคับประคองลูกในห้อง เช่น

สิบเดือน <u>อ้อมท้อง</u> พระ	ลอลักษณ์
สงวนปลื้มตนลัก	หนึ่งน้อย
ตราบพระปิ่นไตรจักร	เสด็จตลอด มาหา
ถนอมอาบอุ้มค้อยค้อย	ลูบเลี้ยงรักษา

(ลิลิตพระลอ)

“...แต่นี้แม่จะกล่อมใครให้หนีตรา โอ้แม่อ้อมท้องประคองเคียงเลี้ยงเจ้ามา ก็หมายมั่น สำคัญว่าจะได้อยู่เป็นเพื่อนยาก...”

(มหาชาติกลอนเทศน์ กัณฑ์มัทรี)

“ฝากท้อง” หรือ “ฝากครรภ์” หมายถึงฝากตัวให้อยู่ในความดูแลของแพทย์ ระหว่างตั้งครรภ์

“โกยท้อง” หมายถึงใช้มือทั้ง ๒ ซ้อนท้องเพื่อให้ลูกที่อยู่ในท้องซึ่งเลื่อนลงไป ข้างล่างกลับมาอยู่ที่เดิม

“ฝืนท้อง” ก็ว่า

“กล่อมท้อง” หมายถึงใช้ฝ่ามือคลึงกลางท้องเพื่อให้หมดลูกเข้าที่

“เจ็บท้อง” หมายถึงปวดเจ็บที่ท้องเวลาจะคลอดลูก

โบราณใช้ “เจ็บท้องเจ็บพุง” หรือ “เจ็บท้องเจ็บไส้” ก็มี เช่น

“...เมื่อเขามีศัพท์จะแลจะคลอดลูกไสร้ในที่อยู่นั้น บ่ห่อนจะรู้เจ็บท้อง
เจ็บพุง...”

(ไตรภูมิพระร่วง)

“...เขาบ่ห่อนจะรู้สึกเจ็บท้องเจ็บไส้ บ่ห่อนรู้แค้นเนื้อแค้นใจด้วยคลอด
ลูกนั้นสักอันเลย...”

(ไตรภูมิพระร่วง)

“ข่มท้อง” หมายถึงใช้มือกดท้องช่วยในการคลอดลูก ดังตัวอย่าง

บ้างก็เสกมงคลปราศรัยข่าวสาร เอาเบ็บบนลนลานเหน็บฝาเกลือ
บ้างเร่งหมอดำเอยอย่าแซ่เชื่อน ข่มท้อง ร้องเตือนลูกขวางตัว
(เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน)

เรียกลมเบ่งของผู้หญิงเวลาจะคลอดลูก ว่า “กรรมชวาท” / กัมมะชวาท/ ดังตัวอย่าง

“...เมื่อจะออกจากท้องแม่วันนั้นไสร้ จึงลมกรรมชวาทก็พัดให้หัวผู้น้อย
นั้นลงมาสู่ที่จะออก...”

(ไตรภูมิพระร่วง)

ตามศัพท์หมายถึงลมอันเกิดแต่กรรม (กัมมช=อันเกิดแต่กรรม+วาท=ลม)
โบราณเชื่อว่าในร่างกายผู้หญิงมีลมชนิดหนึ่งที่พัดเวลาจะคลอดลูก
เมื่อลมนี้พัดจะทำให้เด็กซึ่งแต่เดิมนั่งตั้งขึ้นกลับหกหัวลงเพื่อสะดวกแก่การ
คลอด

เขียนเป็น “กรรมชวาท” “กัมมชวาท” หรือ “กัมชวาท” ก็มี เช่น

เสียวสวาดี้ตั้งกรรมชวาทจะรอนจิตร ปีมจะปลิตซีพิตเต็ดด้วยแรงคัลย์
นี้หากได้ช่วยมบุหงายาตมหัน พอประกันเหไว้บรรเทาคลาย
(เพลงยาวกรมศักดิ์)

จนท้องโตใหญ่ได้สิบเดือน บุญเดือนจะคลอดลูกสืบสาย
ลมกัมมชวาทพัดกลับกลาย ลูกนั้นบ้ายศิระชะลงทวาร
(เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน)

“...ลมกามัฆวาทก็พัดพานพลัน ให้ไหวหวั่นซึ่งพระกรรมนางนารธ...”
(มหาชาติคำหลวง กัณฑ์หิมพานต์)

“ทศมาส” หมายถึง ๑๐ เดือน
มีกรรมกรบ ๑๐ เดือนเรียก “ถั่วทศมาส” เช่น

“...ครั้นนางมีกรรมถั่วทศมาสคลอตบุตรออกมา เป็นชายรูปร่างนั้นงาม
สะอาด แก้มข้างซ้ายมีจุดดำเจ็ดสิบสองเม็ด บิดาให้ชื่อเล่าปัง...”
(ชิตก๊กไช้อัน)

คือทพิมากำเนิด	เกิดเป็นพระโอรสา
ครั้น <u>ถั่วทศมาส</u> เวลา	กัลยาภิคลอตพระโอรส
	(บทละครเรื่องรามเกียรติ์ รัชกาลที่ ๑)

สำนวน “หายใจไม่ทั่วท้อง” หมายถึงไม่สบายใจเพราะเป็นกังวล
สำนวน “ท้องยุงพุงกระสอบ” หมายถึงคนกินจุผิดปกติ
อันนี้
ผู้ที่มีอาการทางจิตคิดไปเองว่าท้อง
จนจิตสั่งกายให้แสดงอาการต่างๆ เหมือนคนท้อง
ศัพท์แพทย์ เรียก “ท้องหลอก” หรือ “ท้องเทียม” (pseudocyesis)
คนละประเภทกับผู้รู้ว่าตนไม่ได้ท้อง
แต่ทำตัวเหมือนคนท้องเพื่อผลประโยชน์บางอย่าง
ภาษาสแลง เรียก “ท้องทิพย์”
คือท้องที่ไม่มีลูกอยู่จริง
เช่นเดียวกับ “เมืองทิพย์” ของพระมหาเทวีเจ้าที่ไม่มีอยู่จริง
ส่วนผู้ที่รู้ว่าตนท้อง
แต่ปิดบังและหลอกลวงว่าตนไม่ท้องเพื่อผลประโยชน์บางอย่าง

ภาษาสแลงสมัยหนึ่ง เรียก “เบนโล”
เพราะดาราคณตันทันศัพท์อ้างว่าที่เธออ้วนท้วนมีน้ำมีนวลก็เพราะกินยาบำรุงเลือด
ชนิดนี้ นาม “ยาสตรีเบนโล”
เป็นต้นเค้าของการเรียกชื่อเล่นแล้วตามด้วย “เบนโล” อยู่พักใหญ่
จากที่ได้รับฉายาว่าเป็น “เจ้าหญิง” แห่งวงการบันเทิงไทย
ก็จำต้องส่งไม้ต่อให้ผู้อื่นไปด้วยเหตุนี้
ดังนี้

